

Nr 182.

Av herr **Lithander m. fl.**, om *höjning å tullen å vissa porslins- och fajansvaror.*

I en vid föregående års riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr 322, hemställdes om ökat tullskydd för den inhemska porslins- och fajans-industrien. Denna motion, som avsåg en väsentligt ökad tull beträffande samtliga hithörande nummer i tulltaxan, föranledde emellertid, på förslag av bevillningsutskottet (bet. nr 27), icke någon riksdagens åtgärd. I motiveringen för sitt avstyrkande hänvisade utskottet bland annat till att frågan om industriens tullskydd vore föremål för utredning av 1928 års tullkommitté, vilken torde komma att ägna uppmärksamhet jämväl åt framförda synpunkter å den svenska porslinsindustriens läge.

Sedan föregående års riksdag hava väsentligt ändrade förhållanden inträtt. Tullkommitténs arbete har sålunda förklarats vilande. Vi syfta emellertid främst på det väsentligt försämrade statsfinansiella läget. I det dubbla syftet att tillföra statskassan ökade inkomster och samtidigt bereda den inhemska industrien ett välbehöfligt skydd få vi ånyo underställa riksdagen frågan om införande av höjda tullar å vissa porslins- och fajansvaror. Vi hava emellertid inskränkt vårt yrkande till att avse allenast för hushållsbruk avsedda artiklar.

Tullen å äkta porslin för hushållsbruk utgör för närvarande, vad beträffar vita eller enfärgade varor, 30 öre samt, vad beträffar dekorerade varor, 60 öre, medan tullen å fajans (oäkta porslin) för hushållsbruk utgår, ifråga om vita eller enfärgade varor, med 10 öre och, beträffande dekorerade varor, med 16 öre, allt per kilogram räknat.

Införseln av fajans- och porslinsvaror har under åren 1925—1931 varit avsevärt mycket större än under åren närmast före världskriget. Den största ökningen företer införseln av äkta porslin för hushållsbruk. Denna omfattade år 1913 278.8 ton och var under den nämnda sjuårsperioden störst år 1930 eller 2,204.8 ton. År 1931 infördes 1,860.4 ton eller närmare 7 gånger så mycket som år 1913. Beträffande fajans för hushållsbruk har ökningen av införseln varit väsentligt mindre. Införseln omfattade år 1913 925.7 ton och kvantitetsiffrorna ligga för åren 1925—1931 högst omkring 50 procent över 1913 års införselsiffror, för år 1931 med en införselkvantitet av 948.9 ton blott 2 1/2 procent över 1913 års införselkvantitet. Ifråga om införseln under år 1932 föreligga ännu icke några specificerade uppgifter beträffande här ifrågavarande varuslag. Importen av fajans- och

porslinsvaror över huvud visar emellertid för månaderna januari—november 1932 en nedgång i förhållande till importen under motsvarande månader år 1931.

Även om den inhemska porslinsindustrien kunnat något utöka sin produktionskvantitet från tiden före världskriget, har den kraftigt ökade förbrukningen inom landet av dessa varor dock i övervägande grad kommit att tillgodoses med utländska fabrikat. Den svenska industriens andel i totalförbrukningen har sålunda icke oväsentligt minskat. Den svåraste konkurrensen härrör från länder, där arbetslönerna äro väsentligt lägre än i Sverige.

Möjligheter föreligga att med den svenska industriens alster i ökad utsträckning tillgodse den inhemska marknadens behov av porslin och fajans för hushållsbruk. Med hänsyn till den låga tullen å varor av hithörande slag är emellertid marknaden översvämmad av utländska fabrikat, vilkas kvalitet i allmänhet är väsentligt sämre än de svenska varornas. På längre sikt bör det därför vara ett allmänt intresse att skydda den svenska industrin. En särskild omständighet, som härvid bör beaktas, är att man vid de svenska fabrikerna ansett sig böra samtidigt med tillverkning av mönster för tillgodoseende av nyare smakriktningar allt fortfarande framställa jämväl äldre mönster i syfte att för konsumenterna möjliggöra komplettering av tidigare inköp. Någon motsvarighet till denna ordning, som uppgivits förorsaka fabrikanterna icke oväsentliga kostnader, gäller givetvis icke annat än i undantagsfall de utländska varorna.

Med hänsyn till ovan anförda omständigheter synes oss den föreslagna tullförhöjningen å porslins- och fajansvaror för hushållsbruk väl motiverad. Härtill kommer att användningen av äkta porslin för hushållsbruk väl måste anses som en i viss mån lyxbetonad företeelse. Att inskränka tullhöjningen till att avse allenast dylik vara, torde icke vara välbetänkt. I sådant fall skulle den utländska konkurrensen förmodligen i så mycket högre grad inrikta sig å fajansvaror, på vilket område konkurrensen för närvarande torde vara mindre svår än beträffande det äkta porslinet. Till stöd för en tullförhöjning må vidare anföras, att densamma är ägnad att skapa ytterligare arbetstillfällen inom den svenska porslinsindustrin.

Vad angår storleken av tullhöjningen föreslå vi, att tullen å äkta porslin för hushållsbruk ökas för vita eller enfärgade varor från 30 till 45 öre och för dekorerade varor från 60 till 90 öre samt att tullen å fajans för hushållsbruk höjes för vita eller enfärgade varor från 10 till 20 öre och för dekorerade varor från 16 till 32 öre, allt per kilogram räknat.

Med utgångspunkt från värdet av införseln under år 1931 av hithörande varor skulle den föreslagna tullhöjningen medföra en ökning av tullintäkterna från 1,184,433 kronor till 1,848,046 kronor eller med närmare 665,000 kronor pr år. Såsom ovan anförts, har emellertid importen sannolikt min-

skat under år 1932. Härtill kommer den till följd av tullens höjning emot-
sedda och därmed även åsyftade ytterligare nedgången i importen. Under
alla omständigheter torde man dock kunna räkna med att statskassan kom-
mer att tillföras ett icke oväsentligt ökat tullbelopp.

Med åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att gällande tulltaxa skall
från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i nedan
angivna delar hava följande ändrade lydelse:

Fajans- och porslinvaror, ej särskilt nämnda:¹ — — — — —

— — — — —
— — — — —

andra slag:

av äkta porslin:

vita eller enfärgade:

693. för hushållsbruk N 45: —
693 1/2. andra N 30: —

två- eller flerfärgade eller förgyllda, försilvrade eller
på annat annat likartat sätt dekorerade:

694. för hushållsbruk N 90: —
694 1/2. andra N 60: —

av fajans (oäkta porslin), härunder inbegripna kruk-
makargods och andra lervaror, ej särskilt nämnda; även-
som kakel och kakelugnsornament:

vita eller enfärgade:

695. för hushållsbruk N 20: —
695 1/2. andra N 10: —

två- eller flerfärgade eller förgyllda, försilvrade eller
på annat likartat sätt dekorerade:

696. för hushållsbruk N 32: —
696 1/2. andra N 16: —

— — — — —

¹ Angående tulltaxeringen av vara, som delvis består av ädel metall, se 2 § d) tulltaxe-
förrordningen.

Stockholm den 21 januari 1933.

Edvard Lithander.

Nils Holmström.

Edvin Leffler.

R. Lundquist

i Rotebro.

Bj. Holmgren.

